

Lommel - Luyksgestel

9

WANDELEN
IN BERGEIJK

12,8 km

Luyksgestel

Lommel

Startpunt: Bushalte Vossemereen, Gestelsedijk, Lommel (B).

Eindpunt: De Drie Linden, Rijt 2, Luyksgestel.

Parkeren: Kerkplein, hoek Gestelplaetse en Kapellerweg, Luyksgestel.

U neemt de bus van Bravo naar Lommel en stapt uit bij bushalte 'Vossemereen' net voor de brug.

- Ga **RECHTDOOR** over de brug over het kanaal.

Het Kanaal Bocholt-Herentals is een kanaal in België dat de Zuid-Willemsvaart met het Albertkanaal verbindt, over een afstand van ruim 60 kilometer. Het is een van de zeven Kempische kanalen tussen de Maas en de Schelde.

- Na de brug eerste weg **RECHTSAF** (Lossingsweg).
- U passeert Taverne Den Engel. Blijf de asfaltweg volgen naar het kanaal.
- Voor het kanaal **LINKSAF** over de grindparkeerplaats.
- Einde van de grindparkeerplaats neemt u het linkerpad.
- Direct na de ijzeren hekken (links en rechts van de weg) **LINKSAF** over smal pad.
- Meteen (na 15 meter) T-splitsing **LINKSAF**.
- Na 30 meter **RECHTSAF** WKP 44, meteen weer rechts aanhouden
- WKP 44 blijven volgen tot de vijfsprong, hier **RECHTSAF** (WKP 40).

- Bij de driesprong **LINKSAF** WKP 41 volgen.
- Bij knooppunt 41 **RECHTSAF** WKP 34 volgen.
- Bij Y-splitsing **RECHTDOOR** tussen houten palen door en langs bord "Honden aan de Leiband".
- Dit brede zandpad **RECHTDOOR** volgen langs speeltoestellen (WKP 33).
- Boven op de berg heeft u uitzicht op het meer van de 'Sahara'.

De Lommelse Sahara is een zand- en duinlandschap met een grootte van 193 hectare in de Belgische gemeente Lommel. De plas ontstond door zandwinning tussen 1920 en 1925. De uitwaseming van de vroegere zinkfabriek van Lommel-Werkplaatsen zorgde er tussen 1902 en 1940 voor dat alle groene beplanting verdween. Het resultaat was 350 hectare dor landschap bedekt met wit zand. Om verdere uitdijing te voorkomen, werd na de Tweede Wereldoorlog naaldbebossing aangelegd. Met behulp van hagen van sprokkelhout (zogenaamde 'mutsaards') werd het proces van complete verzanding voorkomen. Hierdoor werd het zandgebied in omvang tot de huidige 193 hectare teruggedrongen. Heden ten dage staat het gebied bekend om de talloze watervogels en de exotische verwilderde zwarte zwanen. Het gebied is Europees beschermd als onderdeel van Natura 2000-gebied.

- Loop **RECHTDOOR** naar het meer (WKP 33).
- Bij het water **RECHTSAF** langs het meer, blijf de waterrand volgen, soms gaat het paadje hier iets van af.

- Net voor een eilandje in het meer **RECHTSAF** berg omhoog.
- Boven op de berg ziet u links een uitkijktoren aan de andere kant van het meer.
- U volgt het pad **RECHTDOOR** langs het gaashek (WKP 36).
- 10 meter verder ziet u links door de bomen een scheepswrak in het water.
- Blijf het gaashek aan uw linkerhand volgen tot u bij de uitkijktoren bent.
- Boven op de toren heeft u een geweldig uitzicht.

Op 1 april 2015 werd in de Sahara een uitkijktoren geopend met een hoogte van 30 meter. Deze indrukwekkende constructie beschikt over drie platforms die je een wijde blik op de omgeving bieden. De inspiratie voor de look van de uitkijktoren haalden de ontwerpers uit het glooiende lijnenspel van de zandduinen in de Sahara. Dit lijnenspel heeft geleid tot een opmerkelijke materiaalkeuze voor de gevel, touw (ruim 3,5 kilometer in totaal). Touw heeft een natuurlijke kleur en uitstraling, maar is tegelijk soepel en relatief zwaar, waardoor het zal gaan doorhangen. Door het afwisselend strak en los om de toren te wikkelen ontstaan de kenmerkende lijnen van de Sahara. Bij het beklimmen van de trap kijkt de bezoeker tussen de touwen door naar het landschap.

- Weer beneden ga **RECHTSAF** en volg het pad verder met het gaas weer aan uw linkerhand.
- Bij T-splitsing **RECHTSAF** (WKP 38).
- Bij bord "Voetgangersbrug" **LINKSAF** (WKP 58).
- Bij T-splitsing **RECHTSAF** naar brug, via deze brug gaat u over het kanaal (Bocholt-Herentals).
- Na brug Y-splitsing **LINKSAF** (WKP 58).
- Boven op de berg bij de vijfsprong **RECHTDOOR** (WKP 58) en met een trapje naar beneden.
- Beneden zandpad **RECHTDOOR** oversteken door klaphekje.
- WKP 59 blijven volgen tot het volgende klaphekje.
- Steek het verharde fietspad **RECHTDOOR** over en vervolg WKP 59.

- Bij T-splitsing **LINKSAF** (u verlaat WKP 59) en meteen **LINKSAF** zandpad op.
- Steek verhard fietspad **RECHTDOOR** over en ga d.m.v. het opstapje over het hek en vervolg zandpad **RECHTDOOR**.
- Na 300 meter **RECHTSAF** smal paadje volgen tot hek en ga d.m.v. opstapje over het hek. Hier staat u op de grens van Nederland en België.
- Meteen na het hek **LINKSAF** het smalle paadje langs het hek volgen.
- Na 20 meter **RECHTSAF** smal bospaadje. U komt langs het hoogste punt van Noord Brabant. (zie markering op een paaltje)
- Bij T-splitsing met zandpad **RECHTSAF** en na 20 meter kruising **LINKSAF** fietspad/zandpad volgen.
- Bij T-splitsing **LINKSAF** (FKP 24).
- Bij T-splitsing **RECHTSAF** fietspad blijven volgen.
- Bij kruising als het fietspad naar links buigt ga **RECHTDOOR** het schelpenpaadje in.
- Einde schelpenpaadje bij T-splitsing **RECHTSAF**.
- Eerste bospad **RECHTSAF**.
- Eerste bospad **LINKSAF**, blijf dit pad volgen tot kruising met zandpad.
- Ga hier **RECHTDOOR** over het smalle (schelpen) paadje. U passeert het 'Zwartven'.

- Meteen na het Zwartven **RECHTSAF** smal paadje om het ven heen.
- Voor de picknick tafel **LINKSAF** paadje volgen.
- Bij T-splitsing **LINKSAF** zandpad.
- Eerste bospad **LINKSAF**.
- Bij driesprong **RECHTDOOR**.
- Einde bospad T-splitsing **RECHTSAF**.
- Bij driesprong **LINKSAF**, dit zandpad wordt later asfaltweg.
- Einde van de weg bij de 'Schop' en bankjes **LINKSAF** (Boscheind).

Feitelijk is de behuizing een karschop uit 1762, eertijds behorend bij de langgevelboerderij aan de Dorpstraat en daarmee ook onderdeel uitmakend van een boerderijcomplex dat toebehoorde aan de familie Poppeliers.

- Na huisnummer 80 **RECHTSAF** (Brandweer 22).
- Bij T-splitsing met boom in het midden **RECHTSAF**.
- Bij T-splitsing **LINKSAF** gele pijl en MTB route.
- Bij picknicktafel **RECHTSAF** FKP 25 en WKP 79 volgen.
- Zandpad **RECHTDOOR** oversteken, vervolg FKP 25.
- Vervolg het grindpad tot de asfaltweg, hier **LINKSAF** richting kerktoren.
- Rechts bevindt zich de Heilig Kruiskapel. Kijk gerust even binnen.

De Kapel van het H. Kruis, een veldkapel met begraafplaats, nog steeds zo fraai gelegen in de akkers, dateert uit 1727. Overigens maakte een 'los briefje' in 1641 al melding van de aanwezigheid van een kapel, het "Heilig Huysken". Deze kapel is een eenvoudig zaalgebouw met leien dak, twee mooie ijzeren kruisen en een later aangebracht torentje evenals een ingangsportaal. Voor de kapel staat een kunstwerk van Toon Slegers gemaakt in 1997.

- Bij weg rechts (Molenstraat) ziet u het kleine kapelletje.

Bij weg rechts Molenstraat ziet u het kleine kapelletje in de volksmond Crijnen- of Krijten-kapel genoemd en vermoedelijk al gebouwd in 1775 door het toen nog kinderloze echtpaar Crijnen. Zij deden de belofte, dat ingeval zij kinderen zouden krijgen, als dank dit kapelletje zou worden gebouwd, wat beide geschiedde.

- U passeert Molen de Grenswachter met het bakkerijmuseum. Loop hier gerust even binnen.

De stenen beltkorenmolen De Grenswachter is van 1891 en staat op de plaats van de in 1889 verbrande Standerdmolen, die eertijds aan de Paters Norbertijnen van de Abdij van Postel (B.) toebehoorde. De molen is in 1970 door de gemeente Luyksgestel voor € 8.000,- aangekocht. De molen heette in de volksmond de 'zwarte molen' ter onderscheid van molen Den Deen (1839) aan de Rijt in Luyksgestel, die wit is gepleisterd. De naam Grenswachter is 'pas' in 1945 bedacht door de echtgenoot van de oorspronkelijke eigenaar mw. Van Grootel-van den Dungen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden

in deze molen en het naastgelegen pakhuis Joodse en andere vluchtelingen opgevangen op doortocht naar België. “Mensen wachtten als het ware om op het juiste moment door vrijwilligers veilig en wel over de grens te worden gezet: “Wachten aan de grens” of gewoon Grenswachter dus. In het pakhuis van de molen is in 1975 het eerste Bakkerijmuseum van Nederland gevestigd. Het is een typisch doe-museum. Een mooie combinatie met een natuurgetrouwe explicatie van het volledige procédé van graan malen, deeg bereiden en bakken van brood in een met ‘mutserd’ gestookte houtoven. Hier komt u alles te weten over het oude molenaars- en het ambachtelijke bakkersvak.

■ Loop verder [RECHTDOOR](#) naar de kerktoren en ‘De Drie Linden’.

De Martinustoren (vermoedelijk uit 1450) met ernaast de kerk uit 1959 van de Vughtse architect Edmund Nijsten. Aan de achterzijde van de kerktoren zie je aan het pleisterwerk en achterliggende straatwerk met beplanting nog de plaats waar vroeger de driebeukige oude kerk stond. Na de brand in 1840 wijzigde de typisch Kempische stijl die men ook aantreft in de kerken in Oirschot, Lommel en Steensel. De ‘nieuwe’ kerk uit 1959 herbergt nog de vele kunstschaten uit de oude kerk die dateren van 1250 tot 1650. Voor de kerk ligt de oude afroepsteen van de dorpsomroeper met de tekst: “Hoort, hoort... zegt het voort!”

■ U komt weer bij De Drie Linden, waar u onder het genot van een hapje en drankje uit kunt rusten van de wandeling. ■

Deze route maakt deel uit van de serie **‘Wandelen in Bergeijk’**. Stuk voor stuk afwisselende wandelingen die u laten kennismaken met de lommerrijke bossen, vennen, snelstromende riviertjes en interessante bouwwerken die de gemeente rijk is. Laat u verrassen door de groene omgeving en de interessante historie.